

Arbeids- og sosialdepartementet

Pb 8019 Dep
0030 OSLO

Unntatt offentlighet

-

Deres ref.:

Vår ref.: 19/71

Vår dato: 21.06.2019

Saksbehandler: [REDACTED] // Regelverk og system

Rett til kontantytelser innen EØS-området - (EF) forordning 883/2004 artikkel 21

Det vises til tidligere korrespondanse vedrørende rett til kontantytelser under midlertidige opphold i andre EØS-land og anvendelsen av forordning 883/2004 artikkel 21. Departementet ga i brev, datert 5. mars 2019, tilslutning til at etaten endrer sin praksis slik at forordning 883/2004 artikkel 21 kommer til anvendelse også på kortvarige opphold, og slik at man fra norsk side ikke kan stanse eller avslå en kontantytelse kun på grunnlag av at brukeren skal oppholde seg i et annet EØS-land.

Departementet ba i over nevnte brev om at direktoratet vurderer rammer/tiltak som gjør at etaten har kontroll på sakene og at krav til aktivitet for å ha rett til ytelsen i kapittel 8 og 11 overholdes. Departementet ba om tilbakemelding på hvilke tiltak direktoratet tenker å sette i verk og hvordan direktoratet vil følge dette opp.

Vedr sykepenger

Når den sykmeldte leverer krav om sykepenger gjennom dagens digitale selvbetjeningsløsning får de spørsmål om de har oppholdt seg i utlandet. Svarer de ja på dette spørsmålet blir de veiledet til å levere søknad om å beholde sykepenger under utenlandsopphold digitalt. Det vil ta noe tid å endre denne digitale løsningen, men Arbeids- og velferdsdirektoratet ser for seg at det kan utvikles en ny digital selvbetjeningsløsning som forenkler søknadsprosedyrene ved at løsningen skiller på opphold innenfor- og utenfor EØS-området. En slik digital løsning vil stille de samme kravene til kontroll av utenlandsoppholdet, men vil forenkle dialogen mellom den sykmeldte og NAV ved opphold innenfor EØS-området.

Siden søknaden om utenlandsopphold i dag er en integrert del av den digitale selvbetjeningsløsningen for sykepenger vil NAV inntil videre be om søknad for å beholde sykepenger under midlertidig utenlandsopphold i et annet EØS-land. Det vil fortsatt være et krav at den

NAV // ARBEIDS- OG VELFERDS DIREKTORATET // REGELVERK OG SYSTEM

Postadresse: Postboks 5 St. Olavs plass // 0130 Oslo

E-post: arbeids.og.velferdsdirektoratet@nav.no

www.nav.no //

sykmeldte må avklare utenlandsoppholdet med behandleren og arbeidsgiveren, samt at det ikke forhindrer NAVs kontroll og oppfølging. Det antas at folketrygdloven § 8-9 tredje ledd fremdeles vil kunne benyttes som hjemmel for slik søknad.

I mange tilfeller mottar NAV Arbeid og Ytelse krav om sykepenger med informasjon om utenlandsopphold uten at brukeren har søkt om å beholde sykepenger i utlandet. Med praksisendringen som skal innføres ser vi at saksbehandlingen av disse sakene kan forenkles. Vi vil innføre en praksis som innebærer at NAV Arbeid og Ytelse avklarer utenlandsoppholdet med NAV-kontoret. Dersom utenlandsoppholdet ikke har vært til hinder for NAVs oppfølging kan utbetalingen av sykepenger fortsette uten søknad om utenlandsopphold.

Vedr ytelser etter kapittel 9

På grunn av den generelle varigheten på ytelser etter kapittel 9, gjelder denne problemstillingen i hovedsak for pleiepenger for pleie av syke barn. Fordi regelen likevel gjelder for alle ytelsene, omtales det her som ytelser etter kapittel 9.

For ytelser etter kapittel 9 gjelder ikke de samme krav til kontroll og oppfølging som for sykepenger. NAV skal derfor ikke vurdere om utenlandsopphold er til hinder for kontroll og oppfølging, men vi skal vurdere om barnets sykdom kan forverres eller forlenges ved opphold i utlandet. NAVs praksis på dette området i dag er at personer som mottar stønad etter kapittel 9 kan beholde ytelsen ved opphold i utlandet i inntil åtte uker etter § 9-4, og utover dette for opphold i EØS-området i henhold til artikkel 21. Det vil således ikke være behov for praksisendring på kapittel 9 som følge av denne avklaringen.

Vi ser også for oss å lage en digital søknad om å beholde ytelsen ved opphold i utlandet tilsvarende den som er laget for sykepenger, og dermed gjøre det lettere å skille mellom opphold innenfor og utenfor EØS-området.

Vedr arbeidsavklaringspenger (AAP)

Det vil generelt settes som krav at bruker må melde fra om opphold i andre EØS-land i perioder med tiltak og behandling. NAV må kjenne til varigheten på oppholdet slik at aktivitetsplanen skal kunne tilpasses og eventuell oppfølging i utlandet planlegges hvis hensiktsmessig. Dette må anses som et krav i henhold til plikten til å bidra til prosessen med å komme i arbeid i § 11-7. Det vil stilles krav om at det kan gjennomføres en aktivitetsplan likeverdig med den bruker har i Norge og dermed har den ønskede fremdriften mot målet om å komme i arbeid, jf folketrygdloven 11-11. NAV tar sikte på å sette en frist for en slik melding på minimum fire uker før oppholdet. Fristen vil innarbeides i rundskrivet og ligge som informasjon på nav.no, og eventuelt annet informasjonsmaterieell på NAV-kontorer. Videre legges det opp til at fristen fremgår i «orientering om rettigheter og plikter» som

vedlegges vedtakene om AAP. Feriereiser, eller liknende, med naturlige opphold i aktivitetsplanen, vil være unntatt fra meldeplikten.

Generelt

Arbeids- og velferdsdirektoratet vil sende ut en fagmelding til alle NAV-kontorene om å endre praksis vedrørende midlertidig utenlandsopphold innenfor EØS-området i henhold til Trygderettens forståelse av EØS-forordning 883/2004 artikkel 21. Tilsvarende vil rundskriv oppdateres i henhold vår beskrivelse i dette brevet. Endringen vil gjelde med virkning fremover i tid. Praksisendringen vil innebære at NAV-kontorene ikke kan avslå søknad om utenlandsopphold kun på bakgrunn av at brukeren skal oppholde seg i et annet EØS-land. Pågående klagesaker, vil vurderes etter ny praksis.

I den grad departementet har noen synspunkter på vår redegjørelse, ber vi om tilbakemelding.

Med hilsen

Liv Tove Espedal
kontorsjef
Seksjon ytelsesfag

seniorrådgiver
Seksjon ytelsesfag

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen signatur

Kopi til

